

Jak úspěšně napsat bakalářskou/diplomovou práci na MUP z pohledu autorského zákona

Prof. JUDr. Martin Boháček, CSc.

1. Autorské právo, autor, autorské dílo

• Autor

- jen **fyzická osoba**, popř. spoluautoři – x © výhrada copyrightu

• Autorské dílo

- Je: **jedinečný** výsledek **tvůrčí činnosti** v literární a jiné umělecké a vědecké oblasti, vyjádřený v objektivně vnímatelné podobě (i elektronické)
- Není: **myšlenka** sama (jen její vyjádření v určité formě), námět a motiv, **princip**, metoda, vědecká teorie, údaj sám o sobě (data), algoritmus počítačového programu (myšlenky a principy, na nichž je založen počítačový program)
- Není-li dílo jedinečné, **je za ně pokládán počítačový program, struktura databáze a fotografie**, jsou-li vlastním autorovým výtvořem – jsou pak chráněny AP stejně jako kdyby to bylo dílo

Druhy děl:

- např. slovesná (**počítačové programy** patří mezi **literární díla**), hudební, audiovizuální (filmové aj.), výtvarná, fotografická aj.

• Školní dílo

- Dílo vytvořené studentem či žákem ke splnění studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole, např. diplomová či bakalářská práce, ale i semestrální práce aj. – spadá do obecnějšího pojmu kvalifikační práce
- Škola je může užít nikoliv za účelem hospodářského či obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě (jedna ze zákonných výjimek dle § 35 odst. 3 AutZ) – ne k vydání aj. (při užití musí být citováno) x školní představení
- Škola má právo na to, aby od studenta získala licenci k dalšímu užití za obvyklých podmínek (komerční vydání aj.)
- Autor ovšem může své dílo užít či udělit licenci jiné osobě, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy – škola pak má právo, aby jí student z výtěžku z užití školního díla přiměřeně přispěl na úhradu nákladů na vytvoření díla – s přihlédnutím k případnému výtěžku dosaženému školou z užití díla

• Zaměstnanecké dílo

- vytvořeno k plnění úkolů z pracovně-právního nebo služebního vztahu, včetně DPČ a DPP i prac.vztahu člena k družstvu a vztahu mezi právnickou osobou a jejím statutárním či jiným orgánem
- Zaměstnavatel vykonává autorova majetková práva svým jménem a na svůj účet
- Může dílo užít, zveřejnit i poskytnout k němu licenci třetí osobě i bez svolení autora
- Smí dílo i upravit, spojit, zařadit do souboru i uvádět pod svým jménem
- K převodu práva na výkon musí dát autor svolení (s výjimkou prodeje podniku)
- Zaměstnanec nesmí dílo sám využít, poskytnout jiné osobě, „odnést“ ani po skončení
- Zaměstnanec-autor počítač. programu nemá právo na zvláštní odměnu

- **Dílo vytvořené externím autorem na objednávku na základě smlouvy o dílo**
  - smí objednatel užívat dílo pouze k ÚČELU vyplývajícimu ze smlouvy, autor poskytuje práva na užití další osobě – není-li sjednáno jinak
  - **počítačový program a databáze**, vytvořené externím autorem **na objednávku** na základě smlouvy o dílo, se považují za dílo zaměstnanecké
- **Audiovizuální dílo a dílo audiovizuálně užitě**
  - AV dílo – řada zaznamenaných spolu souvisejících obrazů, vyvolávajících dojem pohybu, doprovázených zvukem nebo ne (němé filmy), vnímatelných zrakem, popř. i sluchem
  - Autorem AV díla – režisér; není-li ujednáno jinak, platí pro případ, že režisér udělil producentovi prvotního záznamu AV díla písemnou smlouvou oprávnění k prvotnímu záznamu, že mu poskytl výhradní a neomezenou licenci k užití díla včetně dabingu i opatření titulky, fotografií vytvořených v souvislosti se záznamem a s možností udělit licenci třetí osobě
- **Dílo AV užitě**
  - AV dílo je sestaveno z děl AV užitých
  - scénáře, dialogů, kamery, hudby, zvuku, filmových staveb, kostýmů, masek, popř. i střihu aj.
  - zařadit a zpracovat je do AV díla lze jen se svolením jejich autorů - producentovi filmu – ti je mohou zařadit či svolit se zařazením do jiného AV díla až po 10 letech

• Souborné dílo

- Struktura databáze (nemusí být jedinečná, výstava, sborník, časopis – způsob výběru a uspořádání obsahu).
- Databáze – součásti (data) jsou metodicky a systematicky uspořádány a jednotlivě zpřístupněny elektronicky či jinak (manuální databáze)
- K zařazení díla do souborného díla musí dát jeho autor souhlas

2. Dotazy studentů na kvalifikační práce - školní dílo:

- Co je z pohledu AZ, příp VŠ zákona BP, DP, jaké má speciální režimy vzhledem k autorovi, užití...?
- Jak lze řešit zveřejňování diplomových prací obsahujících utajovaná nebo citlivá data?
- Jak je to se zveřejňováním diplomových prací na Internetu? Má škola právo elektronicky zveřejnit plnou verzi BC, DP či PhD. práce bez písemného souhlasu autora?
- Jak je to s nahlížením/půjčováním závěrečných prací? Je to ve zvláštním režimu, v knihovnách omezeně dostupné, proč?
- Může škola poskytnout školní dílo další osobě a za jakých podmínek?
- Má škola právo nepovolit kopírování diplomových prací, které jsou uloženy v knihovně?
- Užití děl jiných autorů
- Jaké podmínky musí studenti splnit, aby do svého díla mohli použít např. zvukový nebo obrazový podklad z webu (hudbu, píseň, obrázek, fotografie)
- Lze použít a za jakých podmínek cizí grafy a tabulky?
- Lze použít loga firem škol bez jejich souhlasu?

- V jakém rozsahu mohou studenti použít doslovný text z jiných pramenů?
- V jakém rozsahu mohou studenti použít své oficiální texty např. části z bakalářských prací pro své magisterské práce?
- Co je plagiátorství? Jak se řeší plagiátorství na MUP?

3. Subjektivní výlučná autorská práva

- vznikají již vytvořením díla neformálně (bez registrace, i bez uvedení autora ve výhradě ©), bez rozhodnutí státního orgánu,
- jsou nepřevoditelná - lze jen poskytnout licenci (výkon práva na užití) – smlouvou, výjimečně ze zákona

Osobnostní práva

- (právo na autorství, na nedotknutelnost díla), zanikají smrtí autora, pak je chrání sdružení autorů, osoby blízké, kolektivní správci **po dobu neomezenou**

Majetková práva (zejména právo na výlučné užívání díla)

- **Rozmnožování** (v hmotné i nehmotné podobě)
- Šíření v hmotné podobě – **rozšiřování** (distribuce), pronájem a půjčování, výstava
- Šíření v nehmotné podobě – tzv. **sdělování veřejnosti** (včetně internetu či mobilů, tj. kdokoliv může mít k dílu přístup v místě a čase dle volby uživatele) – vysílání a jeho přenos, živé provozování, provozování ze záznamu, zpřístupňování R a TV vysílání v hotelu, prodejně, restauraci, dopravním prostředku aj.
- Majetková práva trvají po dobu života autora a **70 let po jeho smrti**, u spoluautorů je to po smrti posledního přeživšího z nich, hudba s textem

4. Práva související a databáze

- **Výkony výkonných umělců** – jen osoba fyzická, společné vytvoření
  - práva **osobnostní** (uvést jméno při užití výkonu, nedotknutelnost) i
  - **majetková** (živý výkon – jeho vysílání, záznam živého výkonu, jeho rozmnožování, rozšiřování, pronájem a půjčování, vysílání či jiné sdělování záznamu veřejnosti)
  - trvají po dobu **50 let od vytvoření výkonu**, resp. **70 let od vydání záznamu či jeho sdělení veřejnosti**, nelze je převést
- **Zvukové záznamy** – právo jejich výrobce (PO i FO)
  - **jen majetková práva** - rozmnožování, rozšiřování, pronájem a půjčování, vysílání či jiné sdělování záznamu veřejnosti
  - trvají **50 let od pořízení záznamu** – novela AutZ pro zvukové záznamy právo trvá **70 let od jeho prvního vydání či sdělení veřejnosti, lze je převést**
  - vztah výrobce zvukového záznamu a autorů a výkonných umělců ohledně děl a výkonů na nich zaznamenaných
- **Zvukově-obrazové záznamy** – právo jejich výrobce (PO i FO)
  - **jen majetková práva** - rozmnožování, rozšiřování, pronájem a půjčování, vysílání či jiné sdělování záznamu veřejnosti
  - trvají **50 let od pořízení záznamu**, resp. od jeho prvního vydání či sdělení veřejnosti, **lze je převést**
  - vztah výrobce zvukově-obrazového záznamu a výrobce AV díla (filmu aj.), resp. i autorů AV děl a děl AV užitých a výkonných umělců
- **Vysílání** – právo rozhlasového a televizního vysílatele (PO i FO)
  - jen **majetková práva** (na záznam vysílání, rozmnožování, rozšiřování a sdělování vysílání veřejnosti), trvají **50 let po prvním vysílání, lze je převést**
- **Databáze**
  - Pojem (§ 88) – soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, podoba elektronická i jiná
  - **Struktura** (§ 2 odst. 2) – dílo souborné = způsob výběru či uspořádání obsahu, součásti D. jsou systematicky nebo metodicky

uspořádané a jednotlivě zpřístupněné – autorské dílo – práva osobnostní a majetková, **70 let po smrti autora**

- **Obsah** (§ 88a-94) – **právo sui generis**, pouze **majetková práva – pořizovatel D.** (PO i FO)
  - . Vytěžování – přepis celého obsahu neb jeho podstatné části
  - . Zžitkování – zpřístupnění veřejnosti celého obsahu nebo podstatné části – rozšiřováním, pronájmem, on-line
- Práva k obsahu D. trvají po dobu **15 let od pořízení**, resp. zpřístupnění, **mohou běžet znovu 15 let, lze je převést**

5. Nástroje ochrany před zásahem do autorských práv

5.1 Soukromoprávní nástroje ochrany

Určení autorství

Zdržovací (zápovědní, negatorní) nárok (pasivní jednání)

- proti neoprávněné výrobě, prodeji, dovozu či vývozu, sdělování veřejnosti i propagace, inzerce a jiné reklamy aj. - § 40 odst. 1 písm. b) AutZ

Nárok na odstranění následků (aktivní jednání)

- trvají následky (i když třeba netrvá ani nehrozí zásah) - § 40 odst. 1 písm. d) + odst. 2 AutZ

Zákaz nepřímého – druhotného porušování autorského práva

- **zákaz poskytování služby**, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora - § 40 odst. 1 písm. f) AutZ
- **problém** tam, kde služba je používána převážně i k jiným účelům

Nárok na uveřejnění rozsudku

- na náklady neúspěšného účastníka - § 40 odst. 3 AutZ

Nárok na sdělení údajů

- o původu napodobeniny - § 40 odst. 1 písm. c) AutZ

Nárok na náhradu škody – hmotné újmy

- škoda skutečná, ušlý zisk NOZ dle § 2894, 2900, 2909– 2913, 2919, 2950-2955-2957
- kauzální nexus, škoda nově nemusí být předvídatelná
- zavinění - subjektivní odpovědnost při porušení zákona (vyvratitelná domněnka nedbalosti), u porušení smlouvy objektivní odpovědnost (+liberace při vyšší moci)
- dle AutZ - skutečná škoda jen opravdová - ušlý zisk opravdový (nutno prokázat) nebo paušální částka ve výši obvyklé odměny za licenci v době porušení práva (jen 1x – jednonásobek) + návrh novely – návrh soudu na možnost určení jinou přiměřenou paušální částkou
- zástupná odpovědnost (zaměstnavatel za zaměstnance)

Nárok na vydání bezdůvodného obohacení

- NOZ - § 2991 + i plody a užitky, popř. 2x obvyklé odměny za souhlas, soud popř. i zvýší - § 3004
- § 40 odst. 4 AutZ - výše za neoprávněné nakládání s dílem bez potřebné licence - je dvojnásobek odměny(2x), která by byla za danou licenci obvyklá v době nakládání s dílem; není stanoven paušál vyšší ani pouhý 1x u nezaviněného obohacení (x náhrada škody) – postup v praxi umožněním uzavření smlouvy (pak jen cena v ní stanovená, obvykle 1x licenčního poplatku) + návrh novely – návrh soudu na možnost určení jinou přiměřenou paušální částkou

Satisfakce za nemajetkovou újmu

- Obecně – až NOZ § 2894, 2951, 2971
- § 40 odst. 1 písm. e) AutZ - povaha a rozsah újmy, kauzální nexus
- omluva, uvedení na pravou míru, vysvětlení, dementi
- zadostiučinění v penězích, majetková náprava nemajetkové újmy - určí soud dle závažnosti a okolností zásahu - není stanovena náhradní paušální sazba poplatku + návrh novely – návrh soudu na možnost určení jinou přiměřenou paušální částkou

Aktivní legitimaci má (§ 41 AutZ)

- sám autor - všechny nároky neposkytl-li výhradní licenci či není výkon ze zákona
- nabyvatel výhradní licence nebo výhradního výkonu majetkových práva ze zákona
  - nárok záповědní, odstraňovací, na údaje, na uveřejnění rozsudku, na náhradu škody a na bezdůvodné obohacení
  - autor má ostatní nároky a má zachován nárok na uveřejnění rozsudku

Právní ochrana technických prostředků ochrany – TP (§ 43)

- Technická ochrana: postup, výrobek, součástka, přístup k dílu jen s kódem, tzv. technické brzdy, např.:

Ochrana elektronické informace o správě práv k dílu (§ 44)

- Digital rights management (DRM) –
  - vyjádřena v číslech, kódech či jinak identifikuje dílo, autora či jiného nositele práva nebo o podmínkách užití díla nebo
  - dle rozhodnutí autora dílo provází – u rozmnoženiny či se objevuje v souvislosti se sdělováním veřejnosti

Použití názvu pro dílo nebo vnější úpravy již po právu použité jiným autorem (§ 45 AutZ)

- pro dílo téhož druhu
- možnost vyvolání záměny obou děl
- neplyne-li z povahy díla nebo jeho určení jinak

6. Kolektivní správa

Správa autorských a souvisejících práv:

- **autorem** (výkonným umělcem, výrobcem, vysílatelem a jiným výhradním nositelem všech práv po celou dobu ochrany – např. producentem filmu) samotným
- **individuální správa** jen 1 nositele práv jinou osobou - zastupování agenturou, zprostředkování licenčních smluv, vymáhání odměn a náhrad - na základě individuální smlouvy o zastupování uměleckou agenturou - agenturou – to může být zároveň kolektivní správce, ale též agentura, která jím není, popř. advokát
- **kolektivní správa** pro větší počet nositelů práv k jejich společnému prospěchu – i nad rámec smlouvy o zastoupení, jde-li o dílo či jiný předmět ochrany:
  - zveřejněné (musí o tom však KS vědět) nebo
  - oznámené kolektivnímu správci k zařazení do jeho rejstříku

Účel kolektivní správy

- **kolektivní uplatňování práv** prostřednictvím
  - individuálních smluv
  - hromadných licenčních smluv (na užití hromadně určených konkrétních předmětů ochrany nebo na celý repertoár) – povinně písemná
  - kolektivních smluv (na konkrétní předměty či na celý repertoár) – uzavíraných s osobou, oprávněnou zastupovat uživatele, např. knihovny – povinně písemná, práva a povinnosti z ní vznikají jednotlivým zastoupeným uživatelům vůči KS přímo
- **kolektivní ochrana** práv (žaloby proti rušitelům)
- **umožnění zpřístupňování** předmětů ochrany **veřejnosti** - kolektivní správce je namísto mnoha autorů či jiných nositelů práv jediný partner pro **uživatele**, což usnadňuje uživatelům legalizovat užívání předmětů ochrany

Oprávnění ke kolektivní správě

Uděluje ministerstvo kultury

- **Kolektivní správce může být jen práv. osoba, která sdružuje nositele práv; není to podnikání**
- **Oprávnění bylo uděleno těmto kolektivním správcům:**
- **OSA** (hudební díla s textem či bez něho)
- **Dilia** (divadelní, literární a audiovizuální agentura – i díla dram., choreograf., pantomim., režiséři děl AV)
- **INTERGRAM** (umělecké výkony, zvukové záznamy, pronájem zvuk. záznamu, kabelový přenos)
- **GESTOR** (odměna za opětný prodej originálu uměleckých děl)
- **OOA-S** (ochranná organizace autorská – výtvarná díla, kameramani aj.)
- **OOZA** (ochranná agentura autorů – zvukařů)
- **Pravidla pro rozdělování vybraných odměn - § 104 AutZ**

7. Další soukromoprávní nástroje ochrany autorského práva

7.1 Nekalá soutěž

Generální klauzule nekalé soutěže (§ 2976 NOZ)

- jednání v hospodářském styku
- v rozporu s dobrými mravy soutěže
- způsobilé přivodit újmu jinému soutěžiteli nebo spotřebiteli nebo jinému zákazníkovi

Jednotlivé zvláštní skutkové podstaty ve vazbě na ochranu duševního vlastnictví - demonstrativní výčet

- vyvolání nebezpečí záměny § 2981 NOZ)
- klamavé označení výrobků a služeb a klamavá reklama - § 2977-2979 NOZ
- parazitování na pověsti § 2982 NOZ
- zlehčování § 2984 NOZ
- srovnávací reklama § 2980 NOZ
- obchodní tajemství § 2985 NOZ

7.2 Nástroje smluvní

Dohoda stran (smír)

Ustanovení smlouvy licenční nebo smlouvy o dílo (licenční prvek)

- účinek pouze mezi smluvními stranami

8. Veřejnoprávní nástroje ochrany autorského práva

8.1 Systém

Trestněprávní ochrana - § 270 a 271 TZ a § 248 TZ

Ochrana ve správním právu

- přestupky dle § 32 odst. 1 písm. a) PřZ byly zrušeny, nyní jen přestupky a správní delikty v § 105a-105c AutZ
- ochrana spotřebitele - § 2 (1) n), § 5 (2) a § 8a ZoOS
- ochrana ve vztahu k celním orgánům podle §§ 42 AutZ - § 43a zrušen novým zákonem o vymáhání práv DV za pomoci celních úřadů
- zákon o audiovizí, zákon o R a TV vysílání,
- ochrana kulturních památek
- podpora výzkumu a vývoje z veřejných prostředků,
- veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce

8.2 Trestněprávní ochrana - § 270 a 271 a 248 TZ

- pouze úmyslný trestný čin
- § 270 TZ - zásah do autorského práva, práv souvisejících nebo databáze
- trest: - odnětí svobody až na 2 léta
- (6 měsíců až 5 let, získá-li tím značný prospěch nebo bude-li to ve značném rozsahu - nejméně 100x minimální měsíční mzdy)
- nebo peněžitý trest (2000 - 5 mil. Kč) nebo propadnutí věci nebo ochranné opatření: zabrání věc
- § 271 TZ - padělek originálního obrazu, padělání signatury autora na obrazu

- § 248 – trestní čin zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže

8.3 Správní delikty a přestupky dle AutZ

- Přestupky na úseku kultury - § 32 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona č. 200/1990 Sb. – byly zrušeny
- **Správní delikty fyzických osob (přestupky) a právnických osob dle § 105a – 105c AutZ + nově i správní delikty v oblasti kolektivní správy:**
  - Neoprávněné užití autorského díla, statku chráněného souvisejícími právy nebo databáze – pokuta do 150.000 Kč
  - Zásah do technické ochrany a elektr. inf. – pokuta do 100 tis.Kč
  - Neoznámení prodeje originálu umělec.díla –pokuta do 50 tis.Kč
  - **postačí zavinění z nedbalosti, nevyvinutí veškerého úsilí, pokutu ukládá obecní úřad z rozšířenou působností, kde byl delikt spáchán, u deliktu v oblasti KS ukládá MKČR.**
- propadnutí věci a ochranné opatření - zabrání věci
- zákon č. 355/2014 Sb., o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví za pomoci celních úřadů dle nařízení EP a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv DV celními orgány

8.4 Ústavně-právní ochrana autorského práva

Listina základních práv a svobod

- **Výsledky tvůrčí duševní činnosti** „jak jsou chráněny zákonem“ (čl. 34 odst. 1):
  - autorská díla (včetně struktury databází)
  - umělecké výkony
- **Právo vlastnit majetek, i nehmotný** (čl. 11)
  - zvukové a zvukově obrazové záznamy
  - R a TV vysílání
  - obsah databáze
- **Právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost** (čl. 26 odst. 1)
  - dobrá pověst díla, souvisejícího nehmotného statku či databáze nebo nositele práv k nim, goodwill jeho podniku
  - narušené nebo ohrožené nekalou soutěží

9. Smlouvy v oblasti duševního vlastnictví

9.1 Smlouva o dílo – § 2586 – 2635 NOZ

- nemusí být „hmotně zachycené výsledky“, jako to bylo v ObchZ, tj. nehmotných statků vytvářených zhotovitelem podle této smlouvy - pro autorská díla i průmyslové vlastnictví i „nechráněné“ nehmotné statky – **dílo s nehmotným výsledkem**
- Smlouva řeší jednak **vytvoření nového nehmotného statku** (zadání díla) včetně odpovědnosti za vady, splnění, přechod vlastnictví ke hmotnému nosič, cenu aj. a dále
- **licenční prvky** ohledně nového díla – jak může objednatel dílo užívat, šířit, upravit (důležité je vymezení **účelu** smlouvy) či zda to smí činit zhotovitel, popř. převod práv k nehmotnému statku – to nejde u autorských práv, lze to u průmyslového vlastnictví

9.2 Licenční smlouva - § 2358 a násl. NOZ

- Neřeší vytvoření nového statku ani převod práv k nehmotným statkům, ale jen **poskytnutí výkonu práva nehmotný statek užit**, blízká ke smlouvě nájemní či pachtu
- **Úprava nyní v NOZ – 2 roviny:**
  - **1. obecná úprava** pro autorská práva i pro průmyslové vlastnictví v § 2358-2370 NOZ (výhradní a nevýhradní licence, v rozsahu omezeném či neomezeném, licence jen opravňující, podlicence, postoupení licence, odměna – cena, součinnost stran, výpověď)
  - **2. specifická úprava jen pro předměty chráněné AutZ** v § 2371 – 2386 NOZ (rozsah užití – v původní nebo změněné podobě, všemi způsoby nebo jen některými, jen ke způsobům v době poskytnutí licence známým, omezení rozsahu licence ze zákona, licence zavazující, uzavírání licenční smlouvy na internetu, dodatečná odměna, označení autora, užití ve spojení a zařazení

do souboru, rozmnoženina pro autora, odstoupení od smlouvy pro nečinnost nabyvatele a pro změnu přesvědčení autora, zánik licence, licence nakladatelská)

- **3. specifická úprava jen pro práva související a pro práva pořizovatele databáze v § 2387 – 2389 NOZ**
- **Druhy licencí –výhradní** (nehmotný statek může užívat jen 1 nabyvatel a poskytovatel jej nesmí ani sám užívat a nesmí právo poskytnout dalšímu nabyvateli), **nevýhradní** (poskytovatel jej smí sám užít a umožnit užití dalším nabyvatelům), **křížová** (licence za licenci – směnná smlouva), **sdrúžená** (k několika nehmotným statkům, package licence), **nepravá** (licence k know-how), **click-on** či **click-through** (na internetu), **shrink-wrap** (licence udělená protržením průhledného obalu, např. u balíkového softwaru); **proprietární a otevřená (veřejná)** licence – Creative Commons aj., **nakladatelská licence**
- **Rozsah poskytnutých práv** – k jednotlivým či všem způsobům užití, v rozsahu omezeném či neomezeném, max.na dobu ochrany nehmotného statku
- **Podlicence** – poskytuje ji nabyvatel dalšímu nabyvateli, nutný souhlas poskytovatele x **postoupení licence**

9.3 Smlouva o převodu práv k nehmotným statkům

- převod patentu, vzoru, ochranné známky **kupní smlouva**, převod firmy samostatný – nemusí být v rámci smlouvy o koupi závodu
- autorské právo a právo k uměleckým výkonům jsou **nepřevoditelné**,
- **Ize ale převést právo k obsahu databáze či některá práva související** (zvukové záznamy, zvukově-obrazové záznamy, R a TV vysílání)

10. Systém práva duševního vlastnictví

1. Autorská práva a práva související - autorský zákon č. 121/2000 Sb.

1.1 Práva autora k jeho k autorským dílům (včetně počítačových programů a struktury databáze)

1.2 Práva související s autorským právem, předmětem:

- výkony výkonných umělců
- zvukové záznamy
- zvukově-obrazové záznamy
- rozhlasové a televizní vysílání

1.3 Obsah databáze a práva jeho pořizovatele

1.4 Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících

2. Práva průmyslového vlastnictví, předmětem:

2.1 Výsledky tvůrčí činnosti

- vynálezy (zákon o vynálezech a zlepšovacích návrzích)
- užitné vzory – zvláštní zákon
- průmyslové vzory – zvláštní zákon
- topografie polovodičových výrobků – zvláštní zákon
- odrůdy rostlin – zvláštní zákon

2.2 Hospodářská ochranná označení

- ochranné známky – zvláštní zákon
- označení původu a zeměpisná označení – zvláštní zákon
- obchodní firma (úprava v § 423 a násl. NOZ)

3. “Nechráněné” nehmotné statky – nemají zvláštní právní úpravu, chráněny právem proti nekalé soutěži (podle § 2976 a násl. NOZ)

- Obchodní tajemství (úprava v § 504 NOZ) a know-how
- Goodwill – pověst podnikatele, závodu
- Doménové jméno, obchodní jméno, loga či jiné symboly podnikatelů nechráněné zvláštním zákonem aj.

4. Ochrana osobnosti a dobré pověsti

- Osobnost fyzické osoby, též goodwill - § 81 a násl. NOZ
- Název a dobrá pověst právnické osoby, též goodwill - § 135 NOZ
- Osobní údaje (týká se jen fyzických osob, zvláštní zákon)

11. Základy práva duševního vlastnictví

Duševní vlastnictví – nehmotné statky (výsledky duševní činnosti, myšlenky a způsob jejich vyjádření, ochranná označení, hodnoty a projevy osobnosti, dobrá pověst) a **subjektivní práva k nim**

- Je třeba odlišit **nehmotný statek** od **věci** (vynález od stroje, v němž je zhmotněn) i od **subjektivního práva** (vynález od patentu)

Zásady autorského práva:

- **absolutní** právní ochrana nehmotných statků (vlastnictví)
- **teritorialita**, rozdílná právní úprava v různých zemích a snaha států o harmonizaci právní úpravy, právo EU, mezinárodní úmluvy
- **časové omezení** většiny práv k nehmotným statkům, není u osobnostních práv autorských, obchodní firmy, označení původu, know-how aj.
- **vznik neformální** (autorské právo, nechráněné nehmotné statky, ochrana osobnosti)

Duševní vlastnictví a nehmotný majetek dle NOZ

- **Věc v právním smyslu** je „vše, co je odlišné od osoby a slouží potřebě lidí“ - § 489 NOZ.
- Věci se dělí na hmotné a nehmotné, **nehmotné věci** jsou „práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty“ - § 496 NOZ. Věc musí být převoditelná na jinou osobu.
- Některé nehmotné statky - předměty duševního vlastnictví a majetková práva k nim jsou tak nehmotnou věcí a jsou ve vlastnictví (např. ochranná známka, patent, zápis užitého a průmyslového vzoru, obchodní tajemství aj.), ale některé nejsou (např. autorské dílo a práva autora – osobnostní práva autorská jsou vázána na osobu, majetková práva autorská nejsou převoditelná).

KONEC - děkuji za pozornost !